

A Skinhead Reggae

A skinheadek (bőrfejűek) „elődei”, a modok voltak. A modok már főleg fekete zenét hallgattak: Rhythm & Blues-t, soul-t és skát. A fehér R&B bandák (mint a Davis Group, a The Who, a Small Faces) csak a modok egy kisebb csoportján belül örvendtek nagyobb népszerűségnek. A fehér brit popzene, mint a Beatles, vagy az egész hippy-mocsok, inkább a középosztály gyerekeinek a zenéje volt. Egy másik csoport, amiből sok skinhead került ki, a jamaikai bevándorlók gyerekei voltak. Ezek a srácok, akik magukat rudeboy-oknak hívták (a kingston-i nyomornegyed gengszterei után) a szüleik hazájának zenéjét hallgatták: skát, rocksteadyt és reggaet. Tehát már az előd-szubkultúra zenéje, a soul és a reggae, előre meghatározta az első skinhead-generáció zenei stílusát. A jamaikai zenestílusok időbeli és stílusbeli tagolása: 1959-től 1966-ig ska, 1966-tól 1968-ig rocksteady, 1968-tól reggae. A reggae tehát 1968-ban felváltotta, a lassabb, soul-orientált rocksteadyt. A reggae tempója gyorsabb volt és az előtérben inkább a ritmus állt (főleg a basszus és a gitár által). Egyébként közületek azoknak, akik csupán valamilyen új divat-reggae-t ismertek: a reggae stílusa az első években lényegesen durvább volt és nem olyan lágy, mint ahogy azt az ember a 70'-es évek középebeli Bob Marley lemezéről ismerheti. A jamaikai zene készítés feltételei meg voltak pecsételve az ország rossz gazdasági helyzete miatt. Jól mutatja be a zeneügyeket Jamaikán az 1970-es években a „The harder they come” című film Jimmy Cliff-fel a főszerepben. Az akkori jamaikai zenészek helyzete elég erősen különbözött a mai európai bandákétól. Többnyire ez úgy történt, hogy egy producer egy dalhoz (amit vagy ő, vagy a menedzser írt) énekest vagy ének-csoportot keresett. Vokálosokból annyi volt, mint a szemét, mert sok fiatal jamaikai volt munkanélkül, és a zeneiparban kerestek munkát. A számot aztán egy stúdiózenekarral vették fel. Ezek a stúdiózenekarok mindig ugyan azokból a zenészekből álltak, aztán különféle neveken kiadták őket. A ska felvételeknél a stúdió zenészek majdnem mindig kb. a Skatalites-szel voltak egy szinten. A vokál csoportok (triók, duók) lemezeire szintén különféle neveket nyomtak. A zenészek alig láttak valamit a pénzből, amit a munkájukkal szereztek. Ha a felvételt Angliában sikerrel árusították, a zenészek és énekesek akkor is csak pár koszos jamaikai dollárt kaptak.

A szövegek legnagyobb része szerelmes dal volt, de felvettek politikai témájú dalokat is, mint pl. a „Vietnam” Jimmy Cliff-től vagy a „Black and white” a Pioneers-től. További szövegek inkább "gonoszkodók" voltak és gyakran szexisták. Mindenek előtt a Lloydie és a The Lowbites szereztek maguknak hírnevet ezen a területen. (Egyébként a szövegek nagyrészt a szigetországiak nem értették.)

Az általános sok karibi bevándorlónak és az új, a nem színesbőrű reggae rajongóknak köszönhetően hamarosan nőtt az érdeklődés Nagy-Britanniában a jamaikai zene iránt. Ezért hamarosan reggae kiadók alakultak. A legnagyobb kiadó a Trojan volt (a reggae piac 80%-at uralta). Egy másik fontos kiadó volt a Pama. Ezek a kiadók eleinte csak jamaikai anyagot terjesztettek. Nem sokkal később az érdeklődés olyan nagy lett, hogy az anyagban már brit felvétel is volt. Részben ehhez hozták el Angliába a jamaikai sztárokat, mint Desmond Dekker-t, Laurel Aitken-t vagy Derrick Morgan-t. Másrészt brit művészeknek is írtak reggae dalokat pl. a Pyramids-nak (egy fekete egykori Soul/R&B banda, ami részben együtt dolgozott Eddie Granttal). Az Angliában gyártott anyag gyakran bővítette a skinhead piacot: pl. „Skinhead Train” Laurel Aitken-től, „Skinhead speaks his mind” a Hot Rod Allstars-tól vagy „Skinhead Revolt” Jose the Boss-tól. A leghíresebb valószínűleg a Symaryp volt (tulajdonképp a Pyramids, csak a nevet kicsit elváltakoztatták), akik egy egész skinhead lemezt vettek fel, a „Skinhead Moonstomp”-ot. A skinheadeket megcélzó törekvések mellett a Trojan megpróbálta a reggaet az átlag brit közönséggel is megkedveltetni. Ezért a reggaet lágyabbá tették, sőt, a felvétel során még vonósokat is alkalmaztak: csöpögős-reggae! De természetesen a skinheadek ezek után is eredeti jamaikai reggaet hallgattak. Mindenekelőtt azokat fogta meg, akiknek keményebb, ritmusközpontú instrumentális és toasting (a rap dalok egyik elődje) lemezeik voltak. Ezzel egyidejűleg megvoltak az egyéni soul énekesek és énekcsoportok utánzó is.

1969-et tekinthetjük a skinhead-hullám és a skinhead-reggae csúcspontjának. Ebben az évben Desmond Dekker vezeti a szigetország toplistáját az „Israelites” című dalával. Angliában hetente 300 (!) reggae dal jelent meg, persze köztük sok értéktelen is, amikkel csak a mennyiségre mentek. Leggyakrabban egydalos lemezeket adtak ki. Egyrészt azért, mert ez a sok kis kiadónak kedvező volt, másrészt, mert a fiatal, munkásosztálybeli srácok szívesebben vásárolták őket. Az LP-eket inkább a középosztály gyerekei vették. Viccesen hangzik, de a brit fiatalok zenevásárlási szokásairól tudományos felmérés is készült. Egyébként akkoriban a reggae olyan zenetípus volt, amit főleg diszkókban játszottak, a koncertek ritkák voltak. Így a diskjockey volt a reggae terjesztője és sokszorosítója.

A skinheadek és a reggae kapcsolata 1971-72-ben kezdett véget érni. Ennek több oka volt: már nem volt olyan sok skinhead (sokan soudeheadek lettek, később smoothiek), ezenkívül csökkent a skinheadek érdeklődése a reggae iránt. Ennek az egyik oka az volt, hogy a reggae megváltozott: a szövegek egyre többször voltak vallásos tartalmúak (rastafari) és a tempó is lelassult. A másik ok, pedig az volt, hogy a 70'-es évek elejétől a bootboyok körében egyre népszerűbb lett a rockzene (pl. Slade, de más glammrock bandák is megjelentek: Gary Glitter, T-Rex, The Sweet). Azok a skinek és suedehadek,

akik továbbra is fekete zenét hallgattak, inkább a soul felé fordultak (főleg Észak-Angliában, innen a Northern Soul).

A második skinhead generáció lelkesedése a Two Tone Sound iránt 1979-ben a skinhead mozgalom jamaikai gyökereivel magyarázható. A bandák, mint a Specials, nemcsak modern skát játszottak, hanem felvettek régi skinhead-reggae számokat is (pl. „Monkey Man”, „Skinhead Moonstomp”, „Liquidator”, „Long Shot Kick The Bucket”). Az első skinhead generáció sztárjai is visszatértek 79'-ben: Desmond Dekker felvette egy aktualizált verzióját az "Israelites" című számának és Judge Dread (az első fehér reggae énekes) is kiadott néhány új albumot. Ha az ember a skinhead-reggae témát követni szeretné, ez igen drága lehet. Angliába kellene utazni és egy halom pénzért az összes eredeti régi reggae dalt be kellene szerezni. Olcsóbb egyik vagy másik reggae válogatásalbumot megvenni. De ha valakinek ez még mindig túl költséges, az be tud szerezni olcsó reggae CD-ket is. Sok olcsó reggae slágerválogatás van, 69' és 72' közti anyaggal. Aki jobban bele szeretne mélyedni a témába, az szerezze be a „Boss Sounds Classic Skinhead Reggae” című könyvet Marc Griffiths-től (ST Publishing, Schottland, 1995.). A könyv angol nyelvű, rövid bevezető után részletes skinhead-reggae diszkográfia található benne tájékoztató megjegyzésekkel.

Sikeres skinhead-reggae számok

- Harry J.: Liquidator
- The Upsetters: Return of Django
- Desmond Dekker: Israelites
- Judge Dread: Big Six
- Tony Tribe: Red red Wine
- The Upsetters: Live Injection
- The Maytals: Monkey Man
- The Maytals: 54-36
- Simaryp: Skinhead Moonstomp
- Jimmy Cliff: Vietnam
- Dave & Ansell Collins: Monkey Spanner
- Bob & Marcia: Young, gifted & black
- The Upsetters: Dollar in Teeth
- Scotty: Draw your Brakes (Stop that Train)
- Dave & Ansell Collins: Double Barrel
- Pioneers: Longshot kick the Bucket

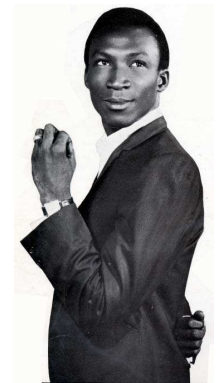
Skinhead-reggae előadók

Az alábbiakban néhány (persze nem az összes) skinhead-reggaezenész nevének listája található. Tartsd szem előtt, hogy ezek a zenészek gyakran nem csak skinhead-reggaet vettek fel, hanem később más reggae fajtákat is vagy azelőtt skat és rocksteadyt.

- Laurel Aitken
- Derrick Morgan
- Jimmy Cliff
- Ken Boothe
- Lloyd Parkes
- Dandy Livingston
- Pat Kelly
- Hortense Ellis
- Winston Francis
- John Holt
- Alton Ellis
- Desmond Dekker
- Clancy Eccles
- Jackie Edwards
- Nora Dean
- Rudy Mills
- Busty Brown
- Eric Donaldson

Desmond Dekker

Alton Ellis

Énekcsoportok

- Toots & the Maytals
- The Maytones
- The Bleachers
- The Stingers
- The Soulmates
- The Pioneers
- The Hippy Boys
- The Slickers
- The Versatiles
- The Heptones
- The Untouchables
- The Paragons
- Simaryp (aka Pyramids)
- The Kingstonians

- The Soul Sisters
- The Ethiopians
- Keith & Tex

Instrumentális előadók

- The Upsetters (Vokál csoportként is)
- Sound Dimension
- Ansell Collins
- Harry J. Allstars
- The Supersonics
- G.G. Allstars
- Tommy McCook
- Val Bennet Joes Allstars (Joe Mansano)
- Jackie Mitoo
- Rico

Toaster (DJ-k)

- I-Roy
- Dennis Alcapone
- Dave Barker
- Lee Perry
- Scotty
- King Stitt
- Winston Williams
- Sir Lord Comic
- Dillinger
- Prince Jazzbo
- Niney the Observer
- Samuel the First
- Dice the Boss
- Herman (Chin Loy)
- Big Youth
- Andy Capp